

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/69/2020
Identifikačné číslo spisu: 7019200911
Dátum vydania rozhodnutia: 02.07.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7019200911.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte, zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Jany Martinčekovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobcu: Mgr. L. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. Č.. X, G., právne zastúpený: JUDr. Richard Kovalčík, advokát, so sídlom Rázusova č. 1, Košice, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor pomoci v hmotnej núdzi a štátnych sociálnych dávok, so sídlom Špitálska č. 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 17.08.2015 č. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2015/516-0007Km, na základe kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Sa/25/2019-47 zo dňa 11.03.2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Sa/25/2019-47 zo dňa 11.03.2020 z r u š u j e a v e c v r a c i a krajskému súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 6Sa/25/2019 zo dňa 11.03.2020 zrušil rozhodnutie žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2015/516-0007 zo dňa 17.08.2015 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“), ktorým zmenil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len ÚPSVaR Košice) zo dňa 18.05.2015, č.j. KE1/OHNNVAŠSD/HNNV_KE_IV/SOC/2015/75233-0026, na základe ktorého správny orgán prvého stupňa znížil žalobcovi pomoc v hmotnej núdzi na sumu 55,80 € mesačne od 01.04.2015.

2. Žalobca bol ÚPSVaR Košice, aktivačným centrom, vyzvaný dňa 23.02.2015 na preukázanie požadovaných skutočností rozhodujúcich na ďalšie poskytovanie a výšku pomoci v hmotnej núdzi v zmysle § 10 zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi na obdobie od 01.04.2015 do 31.12.2015. Výzva sa týkala vykonávania navrhovaných činností v rozsahu 32 hodín mesačne podľa pokynov organizátora - mestská časť Nad jazerom na obdobie od 01.04.2015 do 31.12.2015. Žalobca bol v sprievodnom liste výzvy poučený, že ak ponuku odmietne alebo po jej akceptovaní na výkon činností nenastúpi, dávka sa zníži o sumu 61,60 €. Tiež v ňom bol upovedomený, že nedoručenie tlačíva bude považované za odmietnutie ponuky, čo má za následok zníženie dávky v hmotnej núdzi o sumu 61,60 €.

3. V mesiaci apríl 2015 sa žalobca nezúčastnil vykonávaní činností z dôvodu odmietnutia ponuky, a preto správny orgán znížil dávku o sumu 61,60 €, ale keďže domácnosť žalobcu nemá žiadny príjem od 01.04.2015, poskytol mu pomoc v hmotnej núdzi - príspevok na bývanie vo výške 55,80 € mesačne.

4. Žalobca v správnej žalobe poukázal na to, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ako aj žalovaného je v rozpore s článkom 18 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, lebo dôvodom pre odňatie dávky bola skutočnosť, že žalobca sa odmietol podrobiť postupu prvostupňového správneho orgánu, ktorý ho nútil vykonávať proti jeho vôli prácu. Poukázal i na porušené procesné podmienky konania, lebo správny orgán ho nijakým spôsobom neupozornil na začatie konania, neumožnil nahliadnutie do spisu, atď., čím mu malo byť obmedzené právo na obhajobu. Tiež uviedol, že spoločne s odvolaním zo dňa 26.06.2015 doručil ÚPSVaR Košice okrem iného aj dve podania, ktoré obsahovali vznesenie námietky zaujatosti voči dvom zamestnancom ÚPSVaR Košice.

5. Žalovaný vo vyjadrení k správnej žalobe namietal oneskorenosť podania správnej žaloby. Uviedol, že žalobca má zriadený P.O.BOX a zásielka s napadnutým rozhodnutím žalovaného o odvolaní bola adresovaná žalobcovi a na pošte bola uložená 24.08.2015. Z dôvodu, že žalobca si zásielku nevyzdvihol do 3 dní od jej uloženia, sa preto rozhodnutie považuje za doručené žalobcovi posledným dňom, teda 27.08.2015. Dvojmesačná lehota na podanie žaloby súdu preto podľa žalovaného uplynula márne, lebo jej koniec pripadol na 28.10.2015, kým žaloba žalobcu bola na súd doručená osobne až dňa 09.11.2015.

6. Ohľadom námietky zaujatosti žalovaný mal za to, že odvolací správny orgán správne vyhodnotil námietku zaujatosti a správne ju zamietol.

7. Krajský súd v Košiciach posúdil včasnosť podania správnej žaloby vo vzťahu ustanovení § 24 ods. 2 a § 25 ods. 4 zákona o správnom konaní. Zistil, že žalobca si vyzdvihol zásielku dňa 10.09.2015 z ním zriadeného P.O.Boxu, do ktorého bola zásielka doručená dňa 25.08.2015. Krajský súd preto konštatoval, že ak rozhodnutie žalovaného, doručované do P.O. BOX-u, prevzal jeho splnomocnený zástupca na základe splnomocnenia doručeného pošte dňa 10.09.2015, správna žaloba bola 09.11.2015 doručená v zákonnej dvojmesačnej lehote. O aplikácii ustanovení náhradného doručenia uviedol, že k nemu môže dôjsť iba v prípade, ak nedošlo k reálnemu doručeniu, lebo náhradné doručenie je iba subsidiárnym prostriedkom doručovania písomností, jeho okolnosti musia byť vždy riadne preukázané. Krajský súd konštatoval, že nie je možné posudzovať v kontexte prevzatia rozhodnutia doručovaného do P.O.BOX podľa § 25 ods. 4 správneho poriadku inak, ako prevzatie písomností doručovaných poštou, podľa § 24 ods. 2 zákona o správnom konaní. Krajský súd uviedol, že pokiaľ ide o doručovanie prostredníctvom pošty, otázku prevzatia doručovaných zásielok náhradným doručením podľa § 24 zákona o správnom konaní je potrebné uplatniť ako analogiou legis aj vo vzťahu k doručovaniu do schránok P.O.Box. Krajský súd bral do úvahy, že žalobca zásielku prevzal (prostredníctvom splnomocnenca) na pošte dňa 10.09.2015 a potom je podľa jeho názoru vylúčená aplikácia inštitútu náhradného doručenia (§ 25 ods. 2 až 4 zákona č. 71/1967 Zb. správneho poriadku). Nestotožnil sa preto s názorom žalovaného, ktorý namietal aplikáciu ustanovení § 24 ods.1 a 2 Správneho poriadku, majúci za to, že ak žalobca mal zriadený P.O.BOX a zásielka s napadnutým rozhodnutím bola na pošte uložená 24.08.2015, ktorú si žalobca nevyzdvihol do 3 dní od jej uloženia, t.j. 27.08.2015, uvedený deň sa považuje za deň doručenia. Napokon podľa žalovaného ustanovenie § 25 ods. 2, 3 a 4 Správneho poriadku pre prípad fikcie doručenia zostáva aj po nadobudnutí účinnosti novely zákona o správnom konaní od 01.07.2017 nezmenený.

8. Krajský súd dospel k záveru o potrebe zrušenia rozhodnutia, pretože žalovaný správny orgán nerozhodol o žalobcom vznesených námietkach zaujatosti.

9. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote žalovaný kasačnú sťažnosť. Namietal nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, keď rozhodol, že žaloba nebola podaná v dvojmesačnej zákonnej lehote. Ďalej, sťažovateľ sa nestotožnil s právnym názorom krajského súdu, v zmysle ktorého sa s námietkou zaujatosti vznesenou žalobcom nestačilo vysporiadať listom a žalovaný bol povinný

vydať o tom rozhodnutie.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 25.09.2019, sp.zn.:9Sžsk/158/2018, zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že novelou správneho poriadku, účinnou od 01.07.2017, bola zmenená úprava doručovania písomností do vlastných rúk podľa § 24 ods. 2, ale právna úprava doručovania zásielok do poštového priečinku podľa § 25 ods. 4 zostala nezmenená. Najvyšší súd konštatoval, že žalobca si vyhradil doručovanie do poštového priečinku a preto ide o odlišnú situáciu, než je riešená v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Sžo/81/2015. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Sžo/35/2015 z 2. februára 2016, podľa ktorého: „Ak fyzická osoba (nepodnikateľ), ktorá si vyhradila na doručovanie zásielok poštový priečinok, preukáže, že sa v čase doručovania zásielky do vlastných rúk v obvyklom mieste bydliska nezdržiavala, považuje sa fikcia doručenia za vyvrátenú a právne účinky spojené s doručením zásielky nemôžu nastať.“ Najvyšší súd konštatoval, že rozdiel medzi štandardným spôsobom doručovania zásielky do vlastných rúk v zmysle § 24 ods. 1 a 2 Správneho poriadku a doručovaním zásielky adresátovi, ktorý si vyhradil doručovanie zásielok do poštového priečinku v zmysle § 25 ods. 4 Správneho poriadku, je ten, že pri druhom spôsobe doručenia odpadá povinnosť doručovateľa vykonať pokus o doručenie zásielky adresátovi v mieste doručenia. Platí, že ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia zásielky, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel. Nastáva teda fikcia doručenia zásielky. Podľa názoru kasačného súdu je preto potrebné skúmať, či mal žalobca reálnu možnosť vyzdvihnúť zásielku na pošte a oboznámiť sa s jej obsahom. Podľa kasačného súdu je potrebné prihliadať aj na skutočnosť, že za žalobcu mal možnosť preberať zásielky splnomocnený zástupca, ktorý zásielku reálne prebral až dňa 10.09.2015.

11. Krajský súd v novom konaní mal za preukázané, že žalobca mal zriadenú na pošte schránku P.O.Box na doručovanie jemu adresovaných písomností. Podľa názoru krajského súdu žalovaný vo vyjadrení k správnej žalobe nedôvodne namietal, že žaloba bola podaná po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Slovenská pošta potvrdila, že zásielku adresovanú žalobcovi doručovanú do jeho P.O.BOX schránky prevzal za žalobcu splnomocnený zástupca dňa 10.09.2015 pod č. PS 133/2011.

12. Vychádzajúc z argumentácie kasačného súdu krajský súd skúmal, či si žalobca vyzdvihol zásielku dňa 10.09.2015 z ním zriadeného P.O.Boxu, do ktorého bola zásielka 25.08.2015 doručená a či sa v čase jej uloženia do P.O. Boxu zdržiaval v mieste bydliska.

13. Žalobca na pojednávaní 29.01.2020 poukázal na to, že sa reálne nezdržiaval v čase doručovania spornej zásielky v mieste bydliska, čo preukazoval čestným vyhlásením svojho brata. Priečinok P.O.Box mal zriadený F. A. (brat žalobcu), ktorý na odnášacom prehlásení potvrdil, že bude odnášať všetky zásielky a na osobitnom tlačive pre L. A. a L. A. súhlasí s doručovaním vyššie uvedených zásielok na túto adresu.

14. Krajský súd uviedol, že predmetom posúdenia je otázka reálneho doručenia do poštovej schránky s poukazom na to, že fikcia doručenia, či už na doručovanie do vlastných rúk, alebo doručovanie do poštového P.O.Boxu, sa posudzuje rovnako, t.j. na doručovanie do vlastných rúk na adresu, ako aj na doručovanie do P.O.Boxu sa vzťahuje podmienka zdržiavania sa adresáta v mieste doručovania.

15. K otázke doručovania žalobca deklaroval, že zásielka adresovaná na meno žalobcu s rozhodnutím žalovaného (Ing. L. A.), ako vyplýva aj z doručenky č.l. 70, bola v skutočnosti doručovaná do zriadenej schránky F. A..

16. Žalobca trval na svojom právnom názore vo vzťahu k názoru Najvyššieho súdu SR o nesplnení podmienok náhradného doručenia. Pokiaľ sa žalobca nezdržiaval v mieste bydliska, toto musí súd brať do úvahy pri posudzovaní doručenia rozhodnutia žalovaného náhradným doručením, keď zásielku s rozhodnutím žalovaného prevzal splnomocnený zástupca žalobcu, ako to vyplýva aj zo správy pošty.

17. Krajský súd konštatoval, že súdu bolo predložené čestné prehlásenie brata žalobcu z 27.01.2020 o

tom, že v čase, kedy mala byť zásielka doručovaná, sa nachádzal spolu s bratom (žalobcom) na spoločnej chate rodičov v obci Zlatá Idka.

18. Krajský súd poukázal na to, že pokiaľ ide o námietku, či postačuje na preukázanie zdržiavania sa v mieste bydliska čestné vyhlásenie žalobcu, resp. jeho rodinných príslušníkov, treba poukázať na to, že nie je známa judikatúra, či svedok - môže podať čestné vyhlásenie relevantne príbuznému. Nemožno nespochybňovať význam svedeckej výpovede príbuzných strany sporu, pretože takýto výklad by nebol ústavný.

19. Krajský súd vypočul svedka F. A. na preukázanie, či sa žalobca v čase doručovania zásielky zdržiaval v mieste bydliska. Svedok vo svojej svedeckej výpovedi uviedol, že je bratom žalobcu a mal splnomocnenie od svojho brata, aby preberal poštové zásielky zo schránky P.O. Boxu. Konštatoval, že zásielku z roku 2015 prebral pre žalobcu, táto mu bola adresovaná od žalovaného. Na druhej strane však uviedol, že v čase doručovania zásielky od 22.08. do 13.09.2015 boli na chate rodičov v Zlatej Idke.

20. Podľa krajského súdu úlohou svedka bolo potvrdiť, že sa žalobca, ani on sám, nezdržiaval ako splnomocnená osoba pre preberanie zásielok zo zriadeného P.O.Boxu v mieste bydliska. To potvrdil, konštatujúc, že ani žalobca, ani on sám sa v tom čase nezdržiavali v mieste bydliska tak, aby najmä žalobca mohol prevziať zásielku.

21. Krajský súd vyslovil záver, že zásielka bola žalobcovi doručená podľa § 25 ods. 4 Správneho poriadku do P.O.Boxu. Žalovaný ju pokladal za doručeníu tretí deň od jej uloženia na pošte, bez toho, aby mal dôvod zisťovať, či sa žalobca v čase doručovania zásielky zdržiaval v mieste svojho bydliska. Záver o neprítomnosti žalobcu súd pokladal za dôvodný. Preto krajský súd konštatoval včasnosť podanej žaloby. Následne súd pristúpil v merite veci k vyhodnoteniu žalobnej námietky žalobcu, podľa ktorej je napadnuté rozhodnutie nezákonné, lebo žalovaný nerozhodol o námietkach zaujatosti vznesených žalobcom voči zamestnancom správneho orgánu prvého stupňa.

22. Krajský súd bol tohto názoru, že nebolo rozhodnuté o vznesených námietkach predpojatosti, pretože s námietkou zaujatosti sa nestačilo vysporiadať len listom z 31.08.2015, a to po vydaní rozhodnutia.

23. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný kasačnú sťažnosť, pretože mal za to, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 9Sžsk/76/2018 a nález Ústavného súdu SR II. ÚS 278/2011 zo dňa 16.06.2011, v zmysle ktorého „... dôkazné bremeno preukázať, že adresát sa v mieste bydliska v čase doručovania nezdržiaval, zaťažuje adresáta, a nie odosielateľa zásielky. Čestné vyhlásenie adresáta, že sa v mieste bydliska nezdržiaval v čase doručovania, však na unesenie dôkazného bremena nepostačuje, lebo ide iba o tvrdenie. Je potrebný aj objektívny dôkaz preukazujúci, že v kritickom čase bol na inom mieste.“ Podľa názoru sťažovateľa svedecká výpoveď osoby nemôže byť považovaná za objektívny dôkaz. Poukázal na skutočnosť, že svedok - brat žalobcu sa podľa jeho svedeckej výpovede v mieste bydliska v čase doručovania nezdržiaval, pretože bol v Zlatej Idke, súčasne však bolo preukázané, že preskúmané rozhodnutie bolo prevzaté dňa 10.09.2015. Práve z tohto dôvodu žalovaný považuje svedeckú výpoveď brata žalobcu za nevierohodnú, a preto krajský súd by mal žalobu v dôsledku neunesenia dôkazného bremena zo strany žalobcu uznesením odmietnuť ako oneskorene podanú. Na základe vyššie uvedených skutočností žalovaný žiada, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

24. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalobca uviedol, že v plnej miere súhlasí s rozsudkom krajského súdu. Žalobca má za to, že v danom prípade nie je možné aplikovať rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 9Sžsk/76/2018 a nález Ústavného súdu SR II. ÚS 278/2011 zo dňa 16.06.2011, pretože krajský súd svoj právny názor nezaložil na čestnom vyhlásení žalobcu/svedka. Skutočnosť, že žalobca sa v rozhodný čas nezdržiaval v mieste doručovania zásielky a teda objektívne nebol schopný si zásielku prevziať bola preukázaná na základe výpovede svedka, čo je v zmysle zákona považované za riadny

dôkaz, ktorý súdu slúži na náležité zistenie skutkového stavu. Žalobca zdôraznil, že svedok zásielku neprevzal, lebo podpis na doručení nie je jeho. Podľa tvrdenia žalobcu zásielka bola z pošty prevzatá splnomocnenkyňou svedka - V. A.. Žalobca zotrval na názore, že fikcia doručenia v konkrétnom prípade nie je aplikovateľná, lebo zásielka bola reálne fyzicky prevzatá na pošte. Na základe vyššie uvedených skutočností žalobca navrhol, aby Najvyšší súd SR kasačnú sťažnosť žalovaného zamietol ako nedôvodnú a žalobcovi priznal náhradu trov v rozsahu 100%.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v zmysle sťažnostných námietok, pričom zistil, že sú dôvodné, preto napadnutý rozsudok zrušil z nasledovných dôvodov:

26. Podľa § 25 ods. 4 správneho poriadku v znení účinnom ku dňu 24.08.2015 ak si adresát vyhradí doručovanie zásielok do poštového priechinku, pošta adresátovi oznámi príchod zásielky, možnosť prevzatia a odbernú lehotu na predpísanom tlačive, ktoré vloží do poštového priechinku. Ak si adresát na základe dohody preberá zásielky na pošte a nemá pridelený priechinok, pošta tieto zásielky neoznamuje. V oboch prípadoch sa dátum príchodu zásielky považuje za dátum uloženia. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

27. Podľa § 181 ods. 1 SSP fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

28. Podľa § 181 ods. 4 SSP zmeškanie lehoty podľa odsekov 1 až 3 nemožno odpustiť.

29. Žalovaný v kasačnej sťažnosti namietal nesprávne právne posúdenie veci správnym súdom, keď podľa neho nesprávne posúdil procesnú podmienku podania žaloby, a to včasnosť podania žaloby.

30. Zo súdneho spisu Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 7S/147/2015, vyplýva, že na Pošte Košice 12 si zriadil poštový priechinok na odnášanie pošty (Post Box) brat žalobcu, F. A.. Dňa 23.09.2014 brat žalobcu ako zriaďovateľ priechinku a žalobca na tlačive „Odnášacie vyhlásenie“ podpísali na pošte vyhlásenie, podľa ktorého o používanie predmetného priechinku žiadosťou o špeciálne spôsoby podávania/dodávania zásielok (č.l. 68 uvedeného spisu) požiadal žalobca ako osoba bývajúca so zriaďovateľom priechinku v tom istom byte. Tiež bolo preukázané, že dňa 20.07.2011 žalobca na preberanie všetkých zásielok adresovaných na adresu U. Č.. X, G. splnomocnil Mgr. V. A. (žiadosť o doplnkové a dispozičné služby č. 133/2011 zo dňa 20.07.2011). Z úhrnného dodacieho lístka - Post Box bolo zistené, že sporná zásielka žalovaného bola doručená do Post Boxu č. 500/67 dňa 24.08.2015 a fyzicky bola vydaná splnomocnenkyňi s číslom 133/2011 dňa 10.09.2015, ktorú skutočnosť V. A. potvrdila jej podpisom.

31. Z uvedeného vyplýva, že žalobca mal oprávnenie používať zriadený poštový priechinok brata F. A. a že do tohto poštového priechinku bolo v zmysle § 25 ods. 4 správneho poriadku dňa 24.08.2015 doručené preskúmané rozhodnutie žalovaného.

32. Najvyšší súd vo svojom rozsudku č.k. 9Sžsk/158/2018 zo dňa 25.09.2019, ktorým zrušil v poradí prvý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/147/2015-138 zo dňa 30.11.2017, vyslovil záväzný právny názor, že v prípade doručovania písomnosti podľa § 25 ods. 4 správneho poriadku nie je možné ani analogicky postupovať podľa § 24 ods. 2 správneho poriadku a v prípade konkurencie fyzického prevzatia a náhradného doručenia automaticky postupovať podľa fyzického doručenia zásielky. Je potrebné prihliadať na fikciu doručenia, ak adresát má vyhradené doručovanie do poštového priechinku a mal reálnu možnosť vyzdvihnúť zásielku na pošte a oboznámiť sa s jej obsahom. Zároveň je potrebné prihliadnúť aj na skutočnosť, že za žalobcu mal možnosť prebrať zásielky splnomocnený zástupca, ktorý zásielku reálne prebral až dňa 10.09.2015.

33. V zmysle ustálenej judikatúry všeobecných súdov, vychádzajúcej z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (napr. uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 507/2012 zo dňa 13.11.2012, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. II. ÚS 278/2011-13 zo dňa 16. júna 2011, nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 119/07 zo dňa 27. septembra 2007, uznesenie NS SR sp.zn. 10Sžd/20/2011 zo dňa 25.04.2012, rozsudok NS SR sp.zn. 6Sžo/101/2014 zo dňa 16.12.2015) riadne vyhotovená doručka má povahu verejnej listiny. Doručka ako verejná listina preukazuje pravdivosť toho, čo sa v nej potvrdzuje a je dôkazom, že sa písomnosť doručila, ak nie je preukázaný opak. To znamená, že pre ňu platí vyvrátiteľná domnienka jej správnosti, pričom jej správnosť sa v súdnom alebo správnom konaní nedokazuje, dokazuje sa len jej prípadná nesprávnosť. Dôkazné bremeno preukázať, že adresát sa čase doručovania v mieste doručovania nezdržoval, znáša adresát, a nie správny orgán. Ani čestné vyhlásenie adresáta, že sa v mieste bydliska nezdržoval v čase doručovania, však na unesenie dôkazného bremena nepostačuje, lebo ide iba o tvrdenie. Je potrebný aj objektívny dôkaz preukazujúci, že v kritickom čase bol na inom mieste.

34. Kasačný súd musí konštatovať, že po vrátení veci na ďalšie konanie krajský súd nesprávne zameral svoju pozornosť na preukázanie skutočnosti, či žalobca resp. jeho brat F. A. mali reálnu možnosť prebrať si zásielku na pošte v čase jej doručovania. Je totiž potrebné si uvedomiť, že splnomocnencom na preberanie zásielok nebol F. A., ale V. A.. Pokiaľ by fikcia doručenia nemala byť aplikovaná, žalobca by musel preukázať, že práve V. A. sa v čase doručenia zásielky do poštového priečinku nezdržovala v mieste doručenia. Samotné zdržiavanie sa žalobcu ako adresáta zásielky je v tomto prípade nepodstatné.

35. Z toho dôvodu, pokiaľ správny súd vykonal dokazovanie výsluchom brata žalobcu F. A., ktorý tvrdil, že ani on ani žalobca sa v inkriminovanom čase v mieste doručovania zásielky nezdržovali, pre preukázanie rozhodnej skutkovej otázky tento dôkaz nemá žiadnu výpovednú hodnotu a je právne irelevantný.

36. Je tiež potrebné uviesť, že žalobca prostredníctvom právneho zástupcu v celom súdnom konaní, či už vedenom pod sp.zn. 7S/147/2015 či pod sp.zn. 6Sa/25/2019 vôbec netvrdil (ani neuviedol žiaden dôkaz), že by splnomocneným zástupcom žalobcu bola iná osoba ako F. A., teda ako takú osobu neuvádzal ani V. A.. Všetky jeho tvrdenia a dôkazy smerovali k preukázaniu nezdržovania sa brata žalobcu F. A. v mieste doručovania, ktorého na túto okolnosť navrhol vypočuť ako svedka. O tom svedčí aj vyhlásenie právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní dňa 26.02.2020 (ktoré si osvojil aj správny súd), keď uviedol, že „úlohou svedka bolo potvrdiť, že sa nezdržoval ako splnomocnená osoba pre preberanie zásielok zo zriadeného P. O.Boxu aj pre zásielku žalobcu, v mieste bydliska“. Až vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol (na sťažnostnú námietku žalovaného o nemožnosti F. A. fyzicky prevziať zásielku v čase, keď tento mal byť mimo miesta doručovania), že zásielku prevzala V. A..

37. Listinné dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise sp.zn. 7S/147/2015, z ktorých vyplýva oprávnenie V. A. na preberanie zásielok pre žalobcu ukladaných do poštového priečinka, správny súd nijako nevyhodnotil. Pokiaľ vo svedeckej výpovedi F. A. uviedol, že mal splnomocnenie od svojho brata na preberanie jeho zásielok, správny súd nevyhodnotil túto svedeckú výpoveď vo vzájomnej súvislosti s ostatnými listinnými dôkazmi v zmysle § 129 ods. 1, 2 SSP. Okrem toho svedok nebol poučený v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku (§ 196 ods. 2, § 201 ods. 1 CSP v spojení s § 25 SSP). Ak F. A. nie je splnomocnencom žalobcu, nebol dôvod dokazovať, kde sa v čase doručenia zásielky žalovaného zdržiaval a dokazovanie v tomto smere bolo nadbytočné. Okrem toho, ak správny súd mal za to, že brat žalobcu F. A., bol splnomocnencom žalobcu, potom jeho záver, že sa v ním uvedenom období (od 22.08.2015 do 13.09.2015) nezdržoval v mieste doručovania, je v logickom rozpore so skutočnosťou, že splnomocnenec (podľa súdu práve F. A.) zásielku fyzicky prevzal v práve tomto období (10.09.2015). Tento dôsledok vyplývajúci zo záveru o splnomocnencom F. A. správny súd ponechal nepovšimnutý a nijako sa s ním nevysporiadal.

38. Správny súd teda na jednej strane nevykonal dostatočné dokazovanie a na druhej strane vykonal dokazovanie nadbytočné a tak nezistil skutkový stav správne. Napadnutý rozsudok tak vykazuje nedostatky týkajúce sa nesprávneho zistenia skutkového stavu ako aj jeho vnútornej rozpornosti a z toho

vyplývajúcej nezrozumiteľnosti. V tomto kontexte kasačný súd považuje za dôvodnú sťažnostnú námietku žalovaného, keď namieta, že súd akceptoval ako hodnovernú výpoveď svedka, ktorý sa prezentoval ako splnomocnená osoba na preberanie zásielok a ktorý ako taká osoba mal prevziať zásielku už 10.09.2015, keď podľa jeho tvrdenia bol mimo miesta doručovania až do 13.09.2015.

39. Uskutočnený výsluch svedka podľa názoru kasačného súdu nebol spôsobilým preukázať nezdržiavanie sa splnomocneného zástupcu žalobcu v mieste doručovania. Žalobca v celom súdnom konaní netvrdil ani nepreukázal, že by iná osoba ako brat žalobcu F. A. bola splnomocnená na preberanie zásielok žalobcu a zároveň že by sa táto osoba v čase doručovania zásielky žalovaného nezdržiavala v mieste doručovania. V celom súdnom konaní sa žalobca snažil preukázať, že to bol brat žalobcu, ktorý sa ako splnomocnenec v čase doručovania zásielky žalovaného nezdržiaval v mieste doručovania. Je pritom preukázané, že táto osoba nebola splnomocnená žalobcom na preberanie jeho zásielok z poštového priečinku.

40. Na záver kasačný súd uvádza, že vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu ku kasačnej sťažnosti, týkajúce sa označenia splnomocnenca V. A., nepovažoval za novotu podľa § 441 SSP, pretože dôkaz o tom, že táto osoba je splnomocnencom na doručovanie, sa nachádza v spise správneho súdu. Tento listinný dôkaz mal správny súd vyhodnotiť a vyvodiť z neho príslušný právny záver, čo však neučinil.

41. Z vyššie uvedených dôvodov kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok správneho súdu podľa § 462 ods. 1 SSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V novom konaní správny súd bude vychádzať z toho, že preskúmané rozhodnutie žalovaného bolo doručené podľa § 25 ods. 4 správneho poriadku do poštového priečinku žalobcu dňa 24.08.2015 a doposiaľ zo strany žalobcu nebolo preukázané, že by sa jeho splnomocnenec pre doručovanie v čase doručovania zásielky v mieste doručovania nezdržiaval, v ktorom prípade je potrebné vychádzať z fikcie doručenia v zmysle citovaného ustanovenia správneho poriadku a opätovne vyhodnotiť včasnosť podanej žaloby.

42. O náhrade trov kasačného konania rozhodne krajský súd v novom rozhodnutí v zmysle § 467 ods. 3 SSP.

43. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.